

Syllabusi i lëndës

Lënda: Tefsir IV – *Komentimi tematik i Kuranit*

Programi i studimit: Studime Islame

Numri i ECTS kredive: 5

Statusi i lëndës: Obligative

Kodi i lëndës: 408

Fondi i orëve: 3+2

Viti akademik: 2015/2016

Semestri: VIII

Mësimdhënësi: Prof. ass. dr. Lulzim Esati **Kontakti:** e-maili: lulzimesati@gmail.com

Përmbajtja e shkurtër e lëndës:

Përmbajtja e lëndës: “**Tefsir tematik**” (kjo lëndë përfshin një numër të temave të nxjerra nga Kurani famëlartë. Të përpunuara sipas metodës së tefsirit tematik, që përfshijnë çështje të ndryshme si nga fusha e besimit dhe adhurimit ashtu edhe nga jeta praktike e së përditshme, në rrethin dhe shoqërinë ku edhe jetojmë.

Qëllimi i lëndës:

Pajisja e studentëve me njohuri bazë nga lëmi i interpretimit dhe komentimit tematik të Kurani Kerimit, duke hulumtuar dhe studiuar temat më të rëndësishme që kanë të bëjnë si me individin ashtu dhe me shoqërinë. Zhvillimi i shkathtësive dhe aftësive për të analizuar çështjet të ndryshme të cilat përfshin programi studimor në mënyrë që të mund të nxjerrin tema aktuale nga libri i Allahut s.v.t. Fitimi dhe avancimi i sensit kritik në aspektin e vlerësimit të argumenteve bazuar në libri i Allahut s.v.t. Aftësimi për të shkruar tema të ndryshme nga Kurani Famëlartë, në një stil të pastër dhe bindës të shprehurit me gojë dhe me shkrim, tipare këto të një personi me një edukim liberal akademik. Prej leksioneve nga lëmi i tefsirit tematik. presim që studenti pas përfundimit të këtij kursi do të përfitojë njohuri të bollshme mbi trajtimi e temave në mënyrë direkt nga Kurani famëlartë dhe hulumtimin e çështjeve të rëndësishme sipas metodologjisë së tefsirit tematik që është nga metodat më bashkohore në shkencën e komentimit dhe interpretimit të Kuranit Famëlartë. Të kuptojë proceset e zhvillimit në fushën e tefsirit tematik që nga etapat e para të kësaj shkence e deri në ditët e sotme. Si dhe ti jepet mundësi studentit që në formë kritike duke nxitë debate, të jenë sa më objektiv dhe progresiv në nxjerrjen e temave nga Kurani Famëlartë posaçërisht atyre që kanë karakter religjioz

Rezultatet e pritura të nxënies:

Pas përfundimit të kursit, studenti do të jetë në gjendje:

Të përshkruaj etapat e zhvillimit të tefsirit tematik gjatë historisë.

Të krahasoj ndërmjet temave të ndryshme të cilat i studion gjatë kursit.

Të diskutoj rreth këtyre temave në bazë të argumenteve të secilit interpretues, duke qenë sa më objektiv në parashtrimin e tyre.

Të mbroj qëndrimet e secilit interpretues, ashtu siç i konceptojnë ithtarët e tyre.

Të prezantoj mendimin kritik ndaj secilit prej tyre, duke ia parashtruar argumentet e secilës shkollë të tefsirit.

Të jetë në gjendje që njohuritë e fituara t'i aplikoj gjatë trajtimit të temave dhe çështjeve të ndryshme ndërfetare.

Metodologjia e mësimdhënies:

Mësimi do të zhvillohet sipas metodës së studimit komperativ dhe atij analizues. Përmes ligjëratave, ushtrimeve dhe diskutimeve interaktive.

Përmbajtja e lëndës:

Java e parë: Hyrje, Njohja me syllabusin, metoda, organizimi, kërkesat dhe vlerësimi. Shqyrtime të përgjithshme: Kontributi i dijetarëve islam të mëhershëm për tefsirin tematik dhe përdorimi i kësaj metode në komentimet tyre.

Literatura: Dr. Lulzim Esati, *Tefsiri tematik*- shembuj nga Kurani kerimi, (*Në vazhdim do të jetë kjo literaturë bazë, andaj do të mjaftohemi vetëm me cekjen e faqeve*).

Java e dytë: Zotimi në kuranin famëlartë - "*ahdurr- rrububijeh*" qëndrimi i selefëve rreth marrjes së këtij zotimi në botën e shpirtave si dhe argumentet e tyre.

Propozimi i temave për punime seminarike dhe për ese. Argumentet e Halefëve dhe qëndrimi i tyre rreth mundësisë së ndodhjes së këtij zotimi. Gjurmët e zotimit në fjalë në shpirtat e njerëzve.

Bisedë interaktive, rreth këtyre mospajtjimeve mes dijetarëve.

Literatura: F: (242-251). Komentimi tematik i Kuranit.

Java e tretë: Adhurimi në Kurani Kerim – adhurimi i botës njerëzore, të Melaqeve, botës shtazore, bimore. Adhurimi i gjësendeve të ngurta në tokë dhe në qiej. Dëshira për adhurim ekziston tek çdo krijesë.

Literatura: F: (179-187). Komentimi tematik i Kuranit.

Java e katërt: Pendimi i sinqertë sipas Kuranit F. Si dhe kushtet e pendimit të sinqertë. Babai i njerëzimit-Ademi a.s.- shembull për pendimin e sinqertë. Shembuj nga pejgamberet a.s. në pendimin e tyre. Frytet e pendimit të sinqertë në këtë jetë dhe në jetën tjetër.

Literatura: f: (158-162). Komentimi tematik i Kuranit.

Java e pestë: Zotimet e marra nga Beni Israilët sipas Kuarani Kerimit. Dhe dëshmi nga Kurani f. Se Beni Israilët ishin më afër paganizmit se sa monoteizmit. Dëshmitë nga Tora që tregojnë krimet e Beni Israilëve ndaj të Dërguarve të Allahut.

Literatura: f: (252-265). Komentimi tematik i Kuranit.

Java e gjashtë: Martesa dhe synimet e saja, llojet e krijimit të njerëzve në Kuran f. Dhe dënimi i homoseksualëve në Librin e Allahut s.v.t. Pasuria në Kurani Kerimi, parimet që garantojnë lumturinë me pasurinë në Kuran kerim.

Literatura: f: (139-147). Komentimi tematik i Kuranit.

Java e shtatë: Detyrimi i njeriut ndaj prindërve, urtësia e radhitjes së këtij detyrimi pas adhurimit të Allahut s.v.t. dhe Shembuj nga Kurani f. rreth mirësjelljes së peygambereve me prindërit e tyre.

Literatura: f: (11-19). Komentimi tematik i Kuranit.

Java e tetë: Testi intermedier

Java e nëntë: Detyrimi i njeriut ndaj tokës- ajetet Kuranore që dëshmojnë një gjë të tillë. Ajetet që ndalojnë çrregullimet në tokë dhe kërcënojnë një dënim të ashpër për ata që bëjnë çrregullime. Shembuj nga Kurani F. që tregojnë së të dërguarit e Allahut. a.s. paralajmëronin çdo shoqëri me pasojat e *Fesadit* – çrregullimit- dhe i urdhëronin popujt e tyre që të kenë rol konstruktiv ndaj shoqërisë dhe ambientit.

Literatura: f: (20-30). Komentimi tematik i Kuranit.

Java e dhjetë: Sinqeriteti, në Akide- Besim, Ibadet- Adhurim, Dua, etj. Në Kurani Kerimi. Shembuj praktikë nga libri i Allahut s.v.t. , që vërtetojnë se sinqeriteti i jep besimtarit një imunitet të veçantë ndaj intrigave të djallit. a.l.

Literatura: f: (165-172). Komentimi tematik i Kuranit.

Java e njëmbëdhjetë: Dy personalitet të kundërta- rrëfimi i pronarit të dy kopshteve në Kuranin Famëlartë. Shkatërrimi i kopshteve si rezultat i mos mirënjohësisë së pronarit të tyre, dhe mburrjes së pa drejtë ndaj shokut të tij besimtarë!.

Literatura: f: (93-102). Komentimi tematik i Kuranit.

Java e dymbëdhjetë: Karuni njeriu që nuk njih historia më të pasur se ai! Rrëfimi i tij sipas Kuranit Famëlartë. Pesë këshillat që iu afruan Karunit nga Rabinët e tij, si dhe fundi i zymti i tij, që përfundoi në gëlltitjen e tokës.

Literatura: f: (103-110). Komentimi tematik i Kuranit.

Java e trembëdhjetë: Detyrimi i njeriut ndaj fqinjit musliman në Kurani Kerim. Detyrimi i Muslimanit ndaj jo musliman në Kurani Kerim.

Literatura: f: (31-44). Komentimi tematik i Kuranit.

Java e katërbëdhjetë: ushqimet e ndaluara në Kuran dhe kushtet e lejimit të konsumimit të tyre në raste emergjense.

Literatura: f: (215-225). Komentimi tematik i Kuranit.

Java e pesëmbëdhjetë: Provimi final

Literatura: Kur'ani Kerimi, me përkthim nga efendi Hasan Nahi. Botimi 1986.

Kriteriumi dhe komponentët e vlerësimit:

Pjesëmarrje dhe angazhimi në ligjeratë 10 pikë

Punimi seminarik 20 pikë

Testi intermedier 30 pikë

Provimi final 40 pikë

Total 100 pikë

Literatura obliguese:

1. Prof. ass. dr. Lulzim Esati, tefsiri tematik- shembuj nga Kurani kerimi, libër pranë botimit, për vitin e katërt, Fakulteti i Studimeve Islame, Prishtinë, 2014.

Literatura shtesë dhe bibliografia:

1. Kur'ani Kerimi, me përkthim nga efendi Hasan Nahi. Botimi 1986.
2. *Kandili ndriçues*, versioni e shkurter i tefsirit të Ibën Kethirit- përktheu Mr. Bashkim Aliu, i botuar nga fondacioni i rinisë islame në Cyrih, 2007.
3. Ibën Mendhur, Xhemaludin Muhamed Ibën Mukrem, v 711.h./1311, *Lisanul Arab*, sh.b. Dar Sadir, Bejrut, botimi i I^{ri} 1990.
4. El-Fejruz Abadi, Muhamed Ibën Jakub, v 817 h./1414, *Elkamus Elmuhit*, sh.b. Muesesetu Risale, Bejrut, botimi II^{ri} 1987.